

SLAVIMO JUBILARNI BROJ NOVINA

Želimo da bude
što više jubileja...

... kojima bi se
Demokratske radionice
mogle pohvaliti!

Autorke: Andrea i Jovana J.

U ovom broju novina **Demokratskih radionica** „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenja IX-I OŠ „Braća Ribar“ iz Nikšića saznali o temi *Demokratija i parlament*.

 Važna je organizacija (str. 2 i 3)

 Dobra raspodjela (str. 4 i 5)

 Školski poslanici (str. 6 i 7)

VAŽNA JE ORGANIZACIJA

Za svaku demokratsku državu važno je da postoje određeni elementi kojima ona štiti svoje građane

Dragi čitaoci i čitateljke, u našem članku ćemo vam pisati o demokratiji.

Riječ demokratija nastala je od dvije riječi: *demos* (narod) i *kratein* (vladati), što znači vladavina naroda. U demokratiji narod bira one koji će u njihovo ime donositi važne odluke i uređivati pitanja važna za državu. Dakle, demokratija predstavlja oblik vladavine u kojem svako ima pravo odlučivanja o važnim pitanjima. Demokratija podrazumijeva i jednako pravo svakog građanina da učestvuje u odlučivanju o važnim državnim pitanjima.

Kao što znate, nije oduvijek postojala demokratija, već je prije nje postojala autokratija. Autokratija je vladavina pojedinca koji je donosio odluke mimo volje naroda. Mi, danas, živimo u savremenom obliku demokratije koji se naziva predstavnička demokratija. U predstavničkoj demokratiji učestvuju svi punoljetni građani u izboru svojih predstavnika.

Dakle, dragi drugari, vidite i sami da sve zavisi od volje naroda i da ćete i vi kad navršite 18 godina moći slobodno da odlučujete o idejama koje su važne za državu.

Svaka savremena demokratska država građanima obezbjeđuje: zaštitu, red i sigurnost, uslove za život i rad i jednake šanse u životu. Država štiti slobodu, život i imovinu svakog od nas, ali da bi to bilo obezbijeđeno treba da poštujemo zakone. Donošenjem zakona i stvaranjem uslova za život i rad, država nastoji da organizuje ovo jako važno pitanje za svakog čovjeka. I na kraju, ali ne i manje važna uloga države jeste da obezbijedi pravdu i jednakost među građanima. Naravno, od nas građana zavisi kako ćemo se odnositi prema zakonima koje država propisuje i time uticati na kvalitet odnosa u državi.

Autorke: Anđela, Jovana S, Elena i Jovana K.

Veljko, Jovan, Elena, Andrea, Jovana K, Lazar, Anđela, Jovana J. i Jovana S (14 - 15 godina)

Elementi demokratske države

Pravna država.

U svakoj pravnoj državi niko nije izvan ili iznad zakona. Zakon svakome određuje prava i obaveze.

Podjela vlasti.

Vlast je podjeljena između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Sve tri grane vlasti međusobno saraduju, ali i vrše kontrolu nad radom drugih institucija.

Slobodni izbori.

Slobodni izbori su uslov demokratije i na njima građani slobodnom voljom biraju predstavnike.

Parlament.

Izabrani predstavnici naroda u parlamentu raspravljaju i donose zakone.

Vlada.

Vlada i uprava koja joj pripada zajednički sprovode zakone koje donose predstavnici građana u parlamentu.

Opozicija.

Opozicija stoji nasuprot vlasti, i dokazuje da je ona, svojim idejama i ciljevima, bolja alternativa za građane.

Autori: Veljko, Lazar, Jovan, Andrea i Jovana J.

DOBRA RASPODJELA

U demokratskoj državi podjela vlasti je važna da bi sve grane vlasti bile nezavisne i međusobno se kontrolisale

Osnovna škola „Braća Ribar“ nagradila je učenike IX razreda organizacijom drugarske večeri. Zbog dobre saradnje, poštovanja i složnosti naše odjeljenje dobilo je mogućnost organizacije žurke. Da bi žurka bila što uspješnija i bolje funkcionisala učenici su se podijelili u tri grupe. Prvu grupu činili su đaci koji pohađaju muzičku školu, oni su bili zaduženi za organizaciju muzičkog dijela žurke. Druga grupa bila je zadužena da pronađe prostor. Treća grupa je bila zadužena za dekoraciju prostora. Grupe su međusobno razmjenjivale mišljenja, kontrolisale jedna drugu i timski su dobro saradivale. Učenici su sve ideje prihvatili i razmatrali. Sastajali su se veoma često kako bi ishodi bili što bolji i uspješniji. Odgovornost i organizacija bila im je na prvom mjestu. Bili su dobri saradnici i sagovornici. Poštovali su tuđe ideje. Nakon napornog rada učenici su bili veoma zadovoljni ishodom. Jedva su čekali da čuju komentare uprave i svojih drugara.

Da bi podjela vlasti funkcionisala, bitno je da se grane vlasti međusobno kontrolišu.

Kao i podjela u grupe za organizaciju drugarske večeri, tako i u vlasti je potrebna podjela da bi država bolje funkcionisala.

Vlast se dijeli na tri grane:

- Zakonodavna grana vlasti - Skupština Crne Gore. U Skupštini se donose zakoni. U njoj rade poslanici, a više o njima možete čitati na sljedećim stranicama.
- Izvršna grana vlasti - Vlada Crne Gore. Njen je zadatak da spovodi zakone koje je donijela Skupština Crne Gore. Vladu čine premijer, ministri i ostali službenici.
- Sudska grana vlasti - sudovi Crne Gore. Sudovi tumače zakone i ako je neko prekršio zakon, oni propisuju kaznu za onog ko je zakon prekršio.

Veoma je bitno da ove tri grane vlasti međusobno saraduju, da budu nezavisne i kontrolišu jedna drugu. Na taj način vlast u državi funkcionise baš onako kako treba.

Autorke: Anđela P. i Jovana

Ali je isto toliko bitno da sve tri grane vlasti saraduju!

Kao što vidite na našem panou, u demokratiji je vlast podijeljena na tri grane. U Crnoj Gori te tri grane čine Skupština, Vlada i sudovi.

Autorka: Anđela G.

Vladimir, Filip, Lazar, Milica, Jovana, Anđela P. i Anđela G. (13 - 14 godina)

ŠKOLSKI POSLANICI

Školski poslanici su učenici škole koji predstavljaju svoje drugare u školskoj zajednici

Dok smo razgovarali o ulogama poslanika u Skupštini zaključili smo da je uloga školskih predstavnika (učenika koji su predsjednici odeljenja i onih koji su članovi Učeničkog parlamenta) slična ulozi poslanika. Poslanici u Skupštini predstavljaju građane koji su ih izabrali na izborima, dok učenici iz Učeničkog parlamenta i predsjednici odeljenja predstavljaju učenike škole, koji su ih izabrali na školskim izborima.

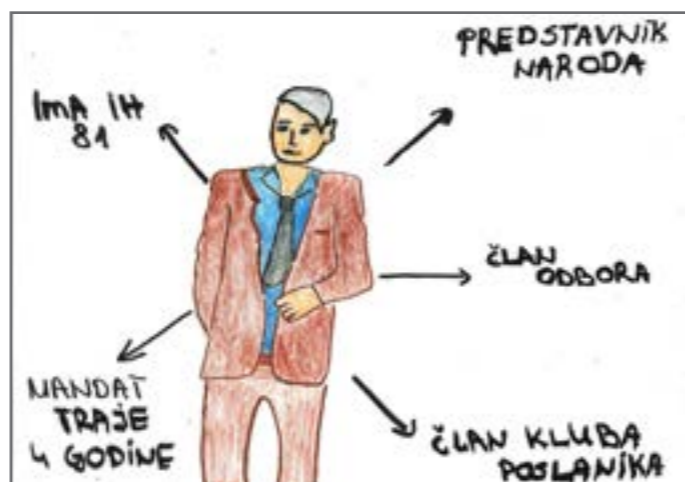
Poslanici iz skupštine su pripadnici određene partije, koalicije ili grupe građana ili su nezavisni članovi. Njihov mandat (period na koji su izabran da obavljaju ulogu poslanika) traje četiri godine i za taj period su zaduženi da predlažu, mijenjaju, donose i dopunjuju zakone. Pored zaduženja u Skupštini, poslanici obavljaju i ostale funkcije. Posao poslanika je veoma odgovoran, jer svojim radom treba opravdati očekivanja građana koji su ih izabrali. Može se reći da smo i mi poslanici naše škole. U školi se redovno održavaju sjednice Učeničkog parlamenta na kojima demokratskim putem donosimo razne odluke. Predstavnicima se zalažu za želje i potrebe učenika svog odeljenja. Stoga možemo povući paralelu između nas predstavnika u Učeničkom parlamentu i poslanika u Skupštini Crne Gore.

Autori: Katarina i Milutin

Predstavnik učenika u školi su izabrani na školskim izborima i rade za dobrobit svih učenika škole.

Autorka: Mia

Poslanici u skupštini rade u ime svih građana države. To je njihovo zaduženje za period na koji su izabrani.

Autori: Milinko i Blažo

Svako društvo uređeno je zakonima

Zakonima društvo uređuju

Njih u Skupštini ima osamdeset jedan,
i svaki od njih je vrijedan
Pitate se ko su?
Odmah ćemo vam reći - poslanici to su.

Njihov je zadatak da zakone donose,
i narodu da ih prenose.
Četiri godine mandat im traje,
i to im mogućnost daje,
da narod uz njih istraje.

Predstavnicima naroda građani na izborima biraju,
i na taj način im povjerenje daju.
U njihove odluke se uzdaju,
dok dani njihovog mandata traju.

Povjerenje naroda nije lako dobiti,
i za novi mandat se izboriti.

Autori: Vladan i Anja

Mjesto na kojem poslanici u Skupštini Crne Gore donose zakone je Velika sala. Tu salu su crtežom predstavili Mia i Nikola.

Da se podsjetimo,

na kraju možemo zaključiti da je posao poslanika veoma odgovoran i zahtjevan. Zahvaljujući njihovom radu, na predlaganju i donošenju zakona, mi imamo uređenije društvo, koje teži napretku i boljem životnom uređenju. Mi se već u školi učimo da budemo odgovorni predstavnici onih koji su nas izabrali na demokratski način, tj. putem izbora.

Autori: Vladan, Katarina i Milutin

Nikola, Anja, Katarina, Mia, Blažo, Vladan, Milutin i Milinko (14 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 069 / 319 - 915

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me